

Mis on korruptsioonis halba, kui asjad kiiremini liikuma hakkavad?

Korruptsiooni mõjusid on üsna palju uuritud ning on isegi teadlasi, kes arvavad, et korruptsioon paneb asjad kiiremini liikuma. Kui võtta korruptsiooni sellisena, nagu see meil Eestis on – ebaseadusliku ja taunitavana, siis näiliselt võib korruptsioon tõesti asju kiiremini liikuma panna. Lihtsa näitena võib võtta selle, kui maksta arstile n.ö leti alt raha, et ta ilma järjekorrata vastuvõtule võtaks. Sellisel juhul pääseb patsient koheselt arsti vastuvõtule, arst saab tulu ja kõik on õnnelikud. Kuid kas ikka on?

Tegelikult on kiirel asjaajamisel ka teine külg – aega ei saa kusagilt juurde osta. Kui korruptsiooni mõjul tõesti midagi kiiremini toimub, siis seda millegi muu arvelt. Muutub ainult prioriteetide järjekord. Kui maksta altkäemaksu teatud aeglase bürokraatliku protsessi kiirendamiseks, siis altkäemaksu maksja tähtsus muutub ning tema asjadega tegeletakse esimesena. Selle arvelt peavad ootama kõik teised tegevused või inimesed, kes samuti ootavad enda asjaajamist. Seega, korruptsioon võib panna asju kiiremini liikuma ühe inimese jaoks, kuid selle arvelt kannatavad kõik teised, nii et ei saa öelda, et üldiselt hakkaksid asjad kiiremini liikuma.

Lisaks sellele ei saa korruptsiooni alati võrdsustada bürokraatia kiirendamisega. Korruptsioon on väga lai mõiste, mis ei ole alati seotud asjade kiirendamisega. Mitmed korruptsiooni vormid on seotud ka ühe eelistamisega teisele, näiteks tutvuse tõttu, mõjuvõimu ostmisega, näiteks häälte ostmine, või otseselt isikliku kasuga, näiteks raha või teenuste näol. Eestis pakkus ühe firma esindaja Põhja Politseiprefektuuri ametnikule 10 000 krooni altkäemaksu, kui politsei jätab vormistamata kaks firma poolt toimepandud kaevetööde rikkumist. Sellisel juhul ei aita korruptsioon mitte kuidagi bürokraatiat kiirendada – tegemist oleks lihtsalt illegaalse tegevuse lubamisega.

Minu arvates ei pea paika arvamus, et korruptsioon on kasulik, sest see paneb asju kiiremini liikuma. Korruptsioon ei pane asju kiiremini liikuma, vaid muudab ainult asjade toimumise järjekorda – aega ei saa juurde osta, seda saab ainult teiste arvelt ära võtta. Samuti ei saa korruptsiooni alati võrdsustada bürokraatia kiirendamisega, sest korruptsioonil on palju

määratlusi, mis ei pruugi sellega seotud olla. Korruptsioon võib toimuda ka kasulike teenuste või rahalise kasu nimel. Eelnimetatud põhjustel peaks korruptsioon olema igati keelatud ning taunitav.